

Betænkning afgivet af Indfødsretsudvalget den 13. december 2018

Betænkning

over

Forslag til lov om indfødsrets meddelelse

[af udlændinge- og integrationsministeren (Inger Støjberg)]

1. Ændringsforslag

Udlændinge- og integrationsministeren har stillet 5 ændringsforslag til lovforslaget.

2. Indstillinger

Et *flertal* i udvalget (S, V, LA og KF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* i udvalget (DF) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet stemmer for de stillede ændringsforslag.

Et *andet mindretal* i udvalget (EL og RV) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de under nr. 1-4 stillede ændringsforslag. Mindretallet stemmer imod det under nr. 5 stillede ændringsforslag.

Et *tredje mindretal* i udvalget (ALT) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de under nr. 1 og 4 stillede ændringsforslag. Mindretallet vil ved 2. behandling redeføre for sin indstilling til ændringsforslag nr. 2 og 3. Mindretallet stemmer imod det under nr. 5 stillede ændringsforslag.

Et *fjerde mindretal* i udvalget (SF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de under nr. 1 og 4 stillede ændringsforslag. Mindretallet stemmer imod de under nr. 2, 3 og 5 stillede ændringsforslag.

Inuit Ataqatigiit, Nunatta Qitornai, Tjóðveldi og Javnaðarflokkurin havde ved betænkningsafgivelsen ikke medlemmer i udvalget og dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske bemærkninger i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

3. Politiske bemærkninger

Dansk Folkeparti

Dansk Folkepartis medlemmer af udvalget stemmer nej til lovforslaget om indfødsrets meddelelse. Op til forhandlingerne om nye stramninger af kravene til statsborgerskab bebudede DF, at antallet af nye statsborgerskaber skulle ned

på 1.000 eller derunder om året, for at DF skulle kunne stemme for lovforslaget om indfødsrets meddelelse. Det var også en klar præmis, at langt hovedparten af dem, som får statsborgerskab, skal komme fra vestlige lande. Det var den forudsætning, som DF gik ind til forhandlingerne om stramninger med. DF anerkender, at de opnåede stramninger har været nødvendige. DF anerkender også, at andelen af nye tildelte statsborgerskaber til personer fra muslimske lande er gået markant ned til lidt over 20 pct., mens andelen af statsborgere fra vestlige lande er gået markant op. I det hele taget anerkender DF, at antallet af personer, som får statsborgerskab ved dette lovforslag, er gået ned, hvilket er godt. Alligevel kan DF af de anførte grunde ikke stemme ja til lovforslaget. Hensynet til Danmark og danskerne er det afgørende for DF.

Enhedslisten, Alternativet og Radikale Venstre

Enhedslistens, Alternativets og Radikale Venstres medlemmer af udvalget konstaterer, at der ved vedtagelsen af ændringsforslag nr. 5 etableres en retstilstand, hvor ansøgere, der i tidsrummet mellem vedtagelsen af et lovforslag om indfødsrets meddelelse og grundlovsceremonien begår visse typer af lovovertrædelser, herunder brud på færdselsloven, skal udelukkes fra grundlovsceremonien med den virkning, at de skal indgive en ny ansøgning, hvis de ønsker at blive danske statsborgere. Enhedslisten, Alternativet og Radikale Venstre mener, at vandelskravet bør stilles frem til vedtagelsen af nærværende lovforslag, og at eventuelle lovovertrædelser begået i tidsrummet mellem vedtagelsen og grundlovsceremonien bør være uden betydning for opnåelsen af dansk statsborgerskab.

Ud fra en samlet vurdering stemmer Enhedslisten, Alternativet og Radikale Venstre for det samlede lovforslag om indfødsrets meddelelse.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Bemærkninger

Ændringsforslag

Til § 1

Af udlændinge- og integrationsministeren, tiltrådt af udvalget:

1) Nr. 300 udgår.

[Udtagelse af person]

Af udlændinge- og integrationsministeren, tiltrådt af et flertal (udvalget med undtagelse af ALT og SF):

2) Nr. 332 udgår.

[Udtagelse af person]

3) Nr. 634 udgår.

[Udtagelse af person]

Af udlændinge- og integrationsministeren, tiltrådt af udvalget:

4) Efter nr. 842 indsættes som nyt nummer:

»842 A) *Mia Ravn Panyapan*, Hvidovre.«

[Optagelse af person]

Af udlændinge- og integrationsministeren, tiltrådt af et flertal (S, DF, V, LA og KF):

Til § 3

5) Som *stk. 3* og *4* indsættes:

»*Stk. 3.* Det er en betingelse for deltagelse i en grundlovs-ceremoni og erhvervelse af indfødsret, jf. *stk. 1*, at en person omfattet af *stk. 1* på tidspunktet for ceremonien opfylder vandelskravet, for så vidt angår danske straffe, strafferetlige sanktioner og sigtelser, jf. § 19, *stk. 2-8*, i cirkulæreskrivelse nr. 9779 af 14. september 2018 om naturalisation, og at den pågældende inden en grundlovs-ceremoni afgiver en ny erklæring med oplysninger på tro og love om eventuelle kriminelle forhold begået her i landet eller i udlandet. Vandelskravet i 1. pkt. omfatter dog ikke bøder for overtrædelse af færdselsloven i niveauet 3.000 kr. til under 3.500 kr. og samlede bøder i niveauet fra 3.500 kr. til og med 5.000 kr. for flere overtrædelser af færdselsloven til samtidig bedømmelse, som ikke hver især har udløst en bøde på 3.500 kr. eller derover. Det er ligeledes en betingelse for deltagelse i en grundlovs-ceremoni og erhvervelse af indfødsret, jf. *stk. 1*, at en person omfattet af *stk. 1* fra tidspunktet for vedtagelse af denne lov til tidspunktet for opfyldelse af betingelserne i *stk. 1* ikke er sigtet eller straffet for en lovovertrædelse i udlandet.

Stk. 4. Det er en betingelse for erhvervelse af dansk indfødsret som biperson til de nævnte personer i *stk. 1*, at barnet selvstændigt opfylder vandelskravet efter *stk. 3* på det tidspunkt, hvor forælderen erhverver dansk indfødsret.«

[Krav om vandel frem til tidspunktet for ceremoni]

Til nr. 1

Ansøgeren under nr. 300 er behandlet efter retningslinjerne i cirkulæreskrivelse nr. 10873 af 13. oktober 2015 om naturalisation.

Ansøgeren foreslås udtaget af lovforslagets § 1, da den pågældende ikke længere ønsker at være optaget på nuværende lovforslag om indfødsrets meddelelse.

Til nr. 2

Ansøgeren under nr. 332 er behandlet efter retningslinjerne i cirkulæreskrivelse nr. 10873 af 13. oktober 2015 om naturalisation.

Ansøgeren foreslås udtaget af lovforslagets § 1, da den pågældende ikke opfylder retningslinjerne for naturalisation.

Til nr. 3

Ansøgeren under nr. 634 er behandlet efter retningslinjerne i cirkulæreskrivelse nr. 10873 af 13. oktober 2015 om naturalisation.

Ansøgeren foreslås udtaget af lovforslagets § 1, da den pågældende ikke opfylder retningslinjerne for naturalisation.

Til nr. 4

Ansøgeren under nr. 842 A er behandlet efter retningslinjerne i cirkulæreskrivelse nr. 10873 af 13. oktober 2015 om naturalisation.

Ansøgeren foreslås optaget under lovforslagets § 1 som nyt nr. 842 A.

Til nr. 5

Lovforslagets § 3 indeholder en liste over personer, som skal opfylde et krav om deltagelse i en grundlovs-ceremoni for at opnå dansk indfødsret.

Med ændringsforslaget foreslås indsat en bestemmelse om, at det er en betingelse for disse personers deltagelse i en grundlovs-ceremoni og erhvervelse af indfødsret, at de på tidspunktet for ceremonien opfylder vandelskravet, som det er beskrevet i den gældende cirkulæreskrivelse nr. 9779 af 14. september 2018 om naturalisation, for så vidt angår danske straffe, strafferetlige sanktioner og sigtelser, og at de på ny afgiver oplysninger på tro og love om eventuelle kriminelle forhold begået her i landet eller i udlandet. Udtaget herfra er dog mindre bøder for overtrædelse af færdselsloven. Det er ligeledes en betingelse for deltagelse i en grundlovs-ceremoni og erhvervelse af indfødsret for disse personer, at de fra tidspunktet for vedtagelse af denne lov til tidspunktet for deltagelse i en grundlovs-ceremoni ikke er sigtet eller straffet for lovovertrædelser i udlandet.

Ved vurderingen af, om en person opfylder vandelskravet, vil Udlændinge- og Integrationsministeriet foretage et opslag i Det Centrale Kriminalregister med henblik på at konstatere, om den pågældende er sigtet, straffet eller idømt andre foranstaltninger.

Udlændinge- og Integrationsministeriet vil i forbindelse med udstedelse af statsborgerretsbeviset påse, at betingelserne i de foreslåede *stk. 3* og *4* er opfyldt.

For børn, som erhverver dansk indfødsret som biperson til en person omfattet af bestemmelsen i § 3, stk. 1, foreslås der at gælde et tilsvarende krav. Hvis en biperson således ikke opfylder vandelskravet efter det foreslåede stk. 3, vil bipersonen, jf. stk. 4, blive undtaget fra naturalisation, selv om det ikke fremgår direkte af lovtæksten i § 3, stk. 1, at naturalisationen er uden virkning for ansøgerens barn eller børn.

Formålet med ændringsforslaget er at sikre, at personer, som har begået strafbare handlinger, som ellers ville medføre udelukkelse eller karens efter de gældende betingelser for naturalisation, eller har begået strafbare handlinger i udlandet, ikke kan deltage i grundlovsceremonierne og dermed ikke kan erhverve dansk statsborgerskab. Forslaget skal ses i lyset af, at tidspunktet for, hvornår en person erhverver dansk indfødsret, med den politiske aftale af 29. juni 2018 og betingelsen i § 2 A i cirkulæreskrivelsen om deltagelse i en grundlovsceremoni m.v. er flyttet fra lovens ikrafttræden til tidspunktet for deltagelse i en grundlovsceremoni, og at denne ceremoni med lovforslag nr. L 80, som fremsat den 25. oktober 2018, foreslås at kunne finde sted i op til 2 år efter lovens vedtagelse.

Det bemærkes i den forbindelse, at det ved den bekendtgørelse, som forventes udstedt med hjemmel i det foreslåede § 10, stk. 4, i indfødsretsloven, jf. lovforslag nr. L 80, som fremsat den 25. oktober 2018, vil blive fastsat, at kommunerne skal levere en liste til Udlændinge- og Integrationsministeriet forud for afholdelsen af en ceremoni i kommunen, og at ministeriet ved modtagelsen af listen vil påse, om de personer, som har tilmeldt sig en ceremoni, opfylder det foreslåede vandelskrav.

Personen vil endvidere blive bedt om inden en grundlovsceremoni igen over for Udlændinge- og Integrationsministeriet at afgive oplysninger på tro og love om eventuelle kriminelle forhold begået her i landet eller i udlandet. Hvis en person fortier oplysninger om kriminelle forhold, vil der efter omstændighederne kunne indledes en sag om frakendelse efter indfødsretslovens § 8 A på grund af svig.

Efter grundlovens § 44, stk. 1, kan ingen udlænding få dansk indfødsret uden ved lov. Bestemmelsen indebærer et delegationsforbud. Administrative myndigheder kan således ikke overlades at træffe afgørelse om tildeling af dansk indfødsret til udenlandske statsborgere og statsløse personer. Den foreslåede ordning vurderes ikke at være i strid med grundlovens § 44, da Udlændinge- og Integrationsministeriet alene skal konstatere, om nogle bestemte betingelser, som er fastsat i loven og er objektivt konstaterbare, er til stede.

5. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 25. oktober 2018 og var til 1. behandling den 2. november 2018. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Indfødsretsudvalget.

Oversigt over lovforslagets sagsforløb og dokumenter

Lovforslaget og dokumenterne i forbindelse med udvalgsbehandlingen kan læses under lovforslaget på Folketingets hjemmeside www.ft.dk.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 3 møder.

Bilag

Under udvalgsarbejdet er der omdelt 16 bilag på lovforslaget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har under udvalgsarbejdet modtaget 2 skriftlige henvendelser om lovforslaget.

Spørgsmål

Udvalget har under udvalgsarbejdet stillet 13 spørgsmål til udlændinge- og integrationsministeren til skriftlig besvarelse, som ministeren har besvaret.

Christian Langballe (DF) fmd. Marie Krarup (DF) Martin Henriksen (DF) Kenneth Kristensen Berth (DF)

Mads Fuglede (V) Preben Bang Henriksen (V) Thomas Danielsen (V) Henrik Dahl (LA) Naser Khader (KF) Astrid Krag (S)

Peter Hummelgaard Thomsen (S) Karen J. Klint (S) nfm. Christian Rabjerg Madsen (S) Stine Brix (EL)

Julius Graakjær Grantzau (ALT) Lotte Rod (RV) Kirsten Normann Andersen (SF)

Inuit Ataqatigiit, Nunatta Qitornai, Tjóðveldi og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Socialdemokratiet (S)	46	Socialistisk Folkeparti (SF)	7
Dansk Folkeparti (DF)	37	Det Konservative Folkeparti (KF)	6
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	34	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Enhedslisten (EL)	14	Nunatta Qitornai (NQ)	1
Liberal Alliance (LA)	13	Tjóðveldi (T)	1
Alternativet (ALT)	10	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Radikale Venstre (RV)	8		